

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 12 Brno

okresní pracoviště Brno - město

Inspekční zpráva

Vyšší odborná škola

Střední škola uměleckých řemesel a Vyšší odborná škola uměleckých řemesel,

Brno, Husova 10

Husova 10, 602 00 Brno

Identifikátor ředitelství: 600 013 944

IZO: 110 300 289

Zřizovatel: MŠMT ČR Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Školský úřad Brno, Křížová 22, 603 00

Čj.	122 202/99-05010
Signatura	tl2us203

Obsah

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel(ka) VOŠ	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM VOŠ	4
2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	4
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání a označení absolventů včetně zkrácené podoby	4
3 ŘÍZENÍ VOŠ	5
3.1 Koncepční záměry, plánování	5
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení	5
3.3.1 Organizační struktura	5
3.3.2 Personální struktura	6
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	6
3.3.4 Organizace školního roku	7
3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení	7
3.5 Informační systém, vnitřní a vnější	7
3.6 Vedení povinné dokumentace	8
3.7 Výroční zpráva	8
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	8
4 PODMÍNKY A PRŮBĚH VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI	9
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	9
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek	9
4.3 Hodnocení VOŠ z hlediska kvality vyučování	9
4.3.1 Cizí jazyky	9
4.3.2 Odborné předměty	10
4.3.3 Praktická příprava	11
4.4 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost ..	12
4.5. Další zjištění	6
5 ZÁVĚR	13
5.1 Závěry inspekce	13
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti	13
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	14
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované VOŠ stvrzující převzetí zprávy	14
5.5 Další adresáti zprávy	14
5.6 Připomínky ředitele školy	14

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti vyšší odborné školy, dále jen VOŠ, dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

12. 4. až 16. 4. 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: RNDr. Marie Machálková

Členové týmu: PhDr. Jana Plšková

Ing. Josef Hlavatý - externí spolupracovník

Danuše Ševčíková - externí spolupracovník

1.4 Ředitel VOŠ

Ing. arch. Petr Haimann

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

Rozhodnutí MŠMT ČR o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 14 910/99-21 ze dne 19. 2. 1999 s účinností od 1. 3. 1999, informační výpis ze sítě škol, předškolních a školských zařízení, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 1. 9. 1998 s účinností od 1. 9. 1998, zřizovací listina ze dne 1. 12. 1991, kterou MŠMT ČR zřizuje Střední školu uměleckých řemesel Brno, Husova 10 jako rozpočtovou organizaci na dobu neurčitou, dodatek ke zřizovací listině čj. 23 377/93-28 ze dne 21. 12. 1993, kterou se mění Střední škola uměleckých řemesel Husova 10 na příspěvkovou organizaci s účinností od 1. 1. 1994, změna zřizovací listiny dodatek č. 2 ze dne 31. 3. 1998, kterým se pod čj. 15 894/98-21 upravuje název organizace na Střední školu uměleckých řemesel a Vyšší odbornou školu uměleckých řemesel, Brno, Husova 10, s účinností od 1. 7. 1998, vyhláška ředitele č. 12, kterou se vyhláší pracovní řád pro pedagogické a ostatní pracovníky ze dne 30. 6. 1999, učební dokumenty pro vyšší odborné studium schválené MŠMT ČR dne 26. 11. 1996 pod čj. 26 721/96-71, schválení MŠMT ČR týkající se úprav učebního plánu studijního oboru VOŠ 82-45-6 Konzervátorství a restaurátorství čj. 22 788/98-23 ze dne 13. 7. 1998, učební dokumenty studijního oboru 82-45-6 Konzervátorství a restaurátorství schválené dne 9. 8. 1998 pod čj. 22 788/98-23, schválené učební osnovy a tematické plány hospitovaných předmětů, rozvrh hodin, školní řád pro žáky VOŠ, organizace školního roku 1998/99 pro zimní i letní období, plán práce VOŠ na šk. r. 1998/99, měsíční plány, organizační schéma, vnitřní řád školy, vyhláška ředitele školy, kterou se doplňuje pracovní řád pro pedagogické a ostatní pracovníky, klasifikační řád schválený MŠMT ČR dne 9. 7. 1998 pod čj. 22 804/98-23, harmonogram zkoušek, zápisy z předmětových komisí VOŠ, povinná dokumentace podle § 38a písmeno a - e, h - k zákona č. 138/1995 Sb., výkazy o studiu, záznamy z jednání studentské rady, výsledky žákovské ankety, protokoly o přijímacím řízení šk. r. 1998/99, doklady o ukončeném úplném středním odborném vzdělání žáků přijatých ke studiu, hospitační záznamy členů inspekčního týmu.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM VOŠ

2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Rozhodnutím MŠMT ČR čj. 14 910/99-21 ze dne 19. 2. 1999, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. 3. 1999, škola sdružuje Střední školu uměleckých řemesel a Vyšší odbornou školu uměleckých řemesel. V souladu s citovaným rozhodnutím poskytuje škola vyšší odborné vzdělání v oboru:

- 82-42-N Konzervátorství a restaurátorství
1. 82-42-N/003 (JKOV: 82-45-7/01) Konzervování a restaurování keramiky
 2. 82-42-N/004 (JKOV: 82-45-7/02) Konzervování a restaurování nábytku a nepolychromované dřevořezby

Studijní obor Konzervátorství a restaurátorství byl MŠMT ČR schválen dne 26. 11. 1996 pod čj. 26 721/96-71. Učební plány a všechny listy učebních osnov jsou opatřeny kulatým razítkem MŠMT ČR. Výuka je realizována podle upraveného učebního plánu, k němuž byla dne 9. 7. 1998 udělena schvalovací doložka MŠMT ČR čj. 22 788/98-23.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu

Žáci mohou volit mezi dvěma cizími jazyky, z nepovinných předmětů nabízí škola tělesnou výchovu a cizí jazyk. Nadstandardně bude zařazen v rámci výuky v letním období týdenní kurs uměleckého řezbářství.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Integrovaní zdr.postiž. žáci
I.	20	1	Konzervátorství a restaurátorství	20	6	0
Celkem	20	1		20	6	0

V průběhu prvního ročníku zanechali studium na vlastní žádost čtyři žáci.

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání a označení absolventů včetně zkrácené podoby

Vyšší odborné vzdělání.

Schválený titul absolventa:

1. Pro studijní obor 82-45-7/01 Restaurátorství a konzervátorství:

Diplomovaný specialista v oboru konzervování a restaurování keramiky.

2. Pro studijní obor 82-45-7/02 Restaurátorství a konzervátorství:

Diplomovaný specialista v oboru konzervování a restaurování nábytku a nepolychromované dřevořezby.

V souladu s § 27a odst. 2 zákona č. 258/1996 Sb. se zkrácená podoba označení absolventů „DiS“ uvede za jménem absolventa.

3 ŘÍZENÍ VOŠ

3.1 Koncepční záměry, plánování

Koncepce Vyšší odborné školy uměleckých řemesel je součástí projektu pro vyšší odborné studium. Vychází z analýzy předchozího pomaturitního studia, zohledňuje stanovisko odborníků památkových institucí a zájem uchazečů o studium, který převyšuje rámec regionu.

Cílovým záměrem Vyšší odborné školy uměleckých řemesel je příprava kvalifikovaných odborníků v oblasti péče o umělecké řemeslné artefakty v oboru konzervátorství a restaurátorství. Při otvírání dalších tříd vyššího odborného studia s ohledem na cílovou kapacitu 60 žáků bude škola akceptovat požadavky umělecké sféry se zřetelem na uplatnění absolventů na trhu práce.

Koncepční záměry jsou zpracovány rámcově do pěti klíčových oblastí. Týkají se především vzdělávací nabídky školy, zvyšování kvality výchovně vzdělávací činnosti, personálního i materiálního zabezpečení výuky, odborného růstu učitelů a finančního zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu. Počítají s prohloubením spolupráce s památkovými institucemi, a to zejména při zajištění odborné praxe žáků. V praxi je naplňování koncepčních záměrů ztíženo dosud nevyřešenou situací v oblasti materiálně technického zázemí. Získání vlastních prostor pro teoretickou i praktickou výuku patří k prioritním koncepčním záměrům školy.

Střednědobé plánování představuje přehledný roční plán pro šk. rok 1998/99. Je zpracován výhradně pro účely vyšší odborné školy. Zahrnuje všechny důležité akce týkající se výchovně vzdělávací i mimoškolní činnosti žáků. Jednotlivé úkoly jsou rozpracovány a konkretizovány v měsíčních plánech, v nichž jsou úkoly termínovány se stanovením odpovědnosti za jejich plnění. Ve spolupráci s předmětovými komisemi vyhodnocuje plnění úkolů zástupkyně ředitele, na niž jsou přeneseny pravomoci v oblasti plánování a řízení vyššího odborného studia. Plánování je funkční, zajišťuje zpětnou vazbu.

Plánování výchovně vzdělávacího procesu odpovídá vzdělávacímu programu školy, má nadprůměrnou úroveň.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Vzdělávací program vyšší odborné školy byl předepsaným způsobem schválen. Teoretická i praktická výuka je realizována v souladu s příslušnými učebními dokumenty. Kontrolou rozvrhu hodin nebyly zjištěny disproporce v dotacích hodin stanovených učebním plánem. Pro jednotlivé předměty vypracovali učitelé časové tematické plány, které korespondují s osnovami daného předmětu. Učební osnovy ve sledovaných teoretických předmětech i v praktické přípravě jsou plněny.

Plnění schválených učebních dokumentů je na nadprůměrné úrovni.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura

Vedení školy společné pro střední i vyšší odbornou školu uměleckých řemesel představuje ředitel a jeho statutární zástupce. Řízením a organizací vyššího odborného studia je pověřena zástupkyně ředitele. Organizační normou směrem k zaměstnancům střední školy uměleckých řemesel je vnitřní řád školy. V průběhu inspekce byl dokument inovován a doplněn o problematiku týkající se vyšší odborné

školy včetně stanovení kompetencí a pracovní náplně zástupkyně ředitele školy pověřené řízením VOŠ. Organizační strukturu pro střední i vyšší odbornou školu znázorňuje přehledné schéma.

Poradními orgány ředitele školy jsou pedagogická a umělecká rada. Jak vyplývá ze záznamů umělecké rady, není dosud problematika vyšší odborné školy předmětem jejích jednání. Vyšší odborná škola má vlastní pedagogickou radu. Zabývá se pedagogickými otázkami, analyzuje studijní výsledky žáků, sleduje jejich absenci a termíny opravných zkoušek. Hodnotí přístup žáků ke studiu a projednává náměty a připomínky vznesené studentskou radou. Pedagogická rada stejně jako předmětové komise pracuje neformálně.

Školní řád pro žáky vyšší odborné školy platný od 1. 9. 1998 představuje precizně zpracovaný dokument. Zahrnuje povinnosti žáků, věnuje adekvátní pozornost organizaci studia, hodnocení a klasifikaci. Stanovuje pravidla týkající se školního žáků vyšší odborné školy v souladu s Nařízením vlády č. 153 ze dne 2. 5. 1996, kterým se stanoví výše úplaty za vzdělávání ve vyšších odborných školách zřizovaných státem a způsob její úhrady. Práva žáků nejsou stanovena pouze formálně, podle § 4 školního řádu se mohou žáci prostřednictvím studentské rady podílet na důležitých činnostech školy. Se školním řádem byli žáci prokazatelně seznámeni a je jim trvale k dispozici.

Organizační struktura je stanovena, s ohledem na činnost vyšší odborné školy byla v průběhu inspekce inovována. Organizace výchovně vzdělávacího procesu pro vyšší odborné studium má jasně stanovená pravidla a je na spíše nadprůměrné úrovni.

3.3.2 Personální struktura

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	1	4	1	9	1	0	0	0

Pedagogický sbor VOŠ se postupně stabilizuje. Výchovně vzdělávací proces zajišťuje celkem 16 učitelů. Z celkového počtu 81 odučených hodin týdně je bez odborné způsobilosti vyučováno 8 hodin anglického jazyka, tj. 9,8%. Většinu odborných předmětů vyučují externí pracovníci bez pedagogické způsobilosti, jsou však zkušenými odborníky v oboru restaurátorství a konzervátorství či působí jako odborníci v památkových institucích.

Personální struktura umožňuje realizovat vzdělávací program školy, vzhledem k profilaci školy má velmi dobrou úroveň.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Mnozí odborní učitelé vykazují ve své profesní oblasti bohaté aktivity, které přesahují rámec regionu i republiky. Zúčastňují se zahraničních výstav, jsou členy Unie výtvarných umělců, účastní se sympozií restaurátorů a odborných stáží v rámci mezinárodní spolupráce. Jsou nositeli významných ocenění nejen z výstav pořádaných v České republice, ale i v celosvětovém měřítku. V rámci zvyšování odbornosti navštěvují semináře anglického jazyka pořádané CDVU a Britskou radou. Jsou motivováni k tvorbě učebních materiálů, vykonávají přednáškovou činnost

v Moravské galerii a recenzují výtvarná díla. Profesní aktivity učitelů mimo rámec školy jsou vedením podporovány a mají pozitivní vliv na výchovně vzdělávací činnost. Škola zajišťuje dostatečné množství odborné literatury a odborných časopisů, učitelé je využívají v procesu výuky.

Vedení školy podporuje profesní růst a mimoškolní aktivity učitelů, vzdělávání pracovníků je v souladu s potřebami školy.

3.3.4 Organizace školního roku

Organizace školního roku 1998/99 pro zimní i letní období je přehledně zpracována v harmonogramu. Ten zahrnuje předepsané období školní výuky a dobu určenou k získání klasifikace v řádném termínu. Je doplněn údaji o konání pedagogických rad a schůzek předmětových komisí a termínu přijímacích zkoušek do 1. ročníku pro šk. rok 1999/2000. Kontrola výkazů o studiu a třídní knihy potvrdila, že plánované termíny jsou dodržovány. Zkouškové období bylo vedením školy koordinováno, pro jednotlivé žáky byl vypracován harmonogram zkoušek. Týdenní časová rezerva byla z provozních důvodů využita o jarních prázdninách.

Zahájení školního roku 1998/99, organizace školní výuky a období k získání klasifikace v řádném termínu se řídí ustanovením § 1 odst. 1 vyhlášky č. 265/1996 Sb.

Organizace školního roku vyššího odborného studia se řídí platnými školskými předpisy a má spíše nadprůměrnou úroveň.

Odborné a pedagogické řízení vyššího odborného studia má spíše nadprůměrnou úroveň.

3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Kontrolní činnost na VOŠ vykonává zástupkyně ředitele. Plánovité hospitace probíhají systematicky a cíleně se zřetelem na specifika vyššího odborného studia. Hodnoceny jsou jak kvalita výuky, tak vyučovací výsledky a průběh zkoušek. Hospitační záznamy obsahují nejen ocenění a kritické připomínky, ale také doporučení, která směřují ke zkvalitnění výuky. Kritéria pro hodnocení pracovníků a jejich návaznost na odměňování ředitel školy nezpracoval především vzhledem k nízkému počtu interních učitelů. Klasifikační řád byl schválen MŠMT ČR pod čj. 22 804/98-23, je dodržován, existuje prokazatelná dokumentace všech zkoušek. Školní řád stanovuje účast ve výuce jako povinnost, vymezuje přípustnou míru omluvené absence a vytváří tak předpoklady pro řádnou docházku a respektování stanovených termínů. V některých předmětech, např. v cizích jazycích, učitelé srovnávají výsledky žáků za jednotlivá období a pomocí testů sledují dosažené pokroky. Názory žáků na výuku ve VOŠ byly zjišťovány pomocí ankety. Její výsledky poskytly cennou zpětnou vazbu a podněty pro další práci.

Pro kontrolní systém je charakteristická náročnost a důslednost, má nadprůměrnou úroveň.

3.5 Informační systém, vnitřní a vnější

Důležité informace se žáci i učitelé dovídají včas prostřednictvím nástěnek a informačních listů, které obsahují termínované úkoly a stanovují zodpovědnost za jejich plnění. Volení zástupci z řad žáků tvoří studentskou radu. Pravidelně se scházejí s vedením školy, o jednáních jsou vedeny záznamy a na základě opodstatněných připomínek přijímá vedení školy opatření k nápravě. Nedostatkem je, že zástupkyně ředitele pro VOŠ není zvána na porady vedení školy a na jednání umělecké rady. Na veřejnosti se škola prezentuje jednak dnem otevřených dveří, jednak účastí na veletrhu středních škol. Po předchozí

domluvě si zájemci mohou prohlédnout školu i dílny. Důležitým informačním zdrojem je obsažený propagační materiál a články publikované v regionálním tisku.

Vnitřní a vnější informační systém je neformální, účinný a větším dílem odpovídá potřebám VOŠ. ČŠI ho hodnotí jako spíše nadprůměrný.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace školy je vedena v souladu s § 38a odst. 1 písm. a, b, c, d, e, f, h, i, j zákona č. 258/1996 Sb. o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol. Vyskytují se v ní drobné administrativní nedostatky. Většinou se využívají tiskopisy SEVT, jen výjimečně nestandardní tiskopisy, které však plně vyhovují svému účelu. Dokumentace je hodnověrná, ověřitelná, dokládá výuku, docházku a výsledky přijímacího řízení včetně dokladů o ukončeném úplném středním odborném vzdělání žáků přijatých ke studiu. Splňuje podmínky pro archivaci.

Povinná dokumentace je vedena na nadprůměrné úrovni.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva nebyla dosud vydána, protože Vyšší odborná škola uměleckých řemesel zahájila činnost až 1. 9. 1998.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Školné žáků vyšší odborné školy je z hlediska příjmů přesně evidováno. Náklady na vybavení odborných učeben, materiální zajištění výuky a nákup odborné literatury jsou vedeny společně pro střední i vyšší odbornou školu uměleckých řemesel. Srovnáním materiálně technického vybavení pro žáky VOŠ a dokladů o pořizování pomůcek bylo zjištěno, že finanční prostředky jsou čerpány v souladu s jejich poskytnutím ve prospěch vzdělávací činnosti žáků VOŠ. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu umožňují škole realizovat vzdělávací program. Žákům je poskytován nadstandard v podobě nabídky nepovinných předmětů.

Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k vyššímu odbornému studiu je na spíše nadprůměrné úrovni.

4 PODMÍNKY A PRŮBĚH VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Vyšší odborná škola nemá vlastní prostory. Na základě smlouvy využívá pro teoretickou i praktickou výuku prostory SPŠ slévárenské. Pro účely VOŠ jsou k dispozici tři prostorné kmenové učebny, které slouží i jako odborné učebny pro modelování a výtvarnou přípravu. Skladba ostatních odborných učeben (chemická laboratoř, fotolaboratoř, tělocvična) a jejich vybavení umožňuje realizovat vzdělávací program. Pro praktickou výuku je využívána keramická dílna a dřevomodelárna. Pro účely praktické přípravy žáků může škola bezplatně využívat restaurátorské dílny Moravského muzea a Moravské galerie. Keramická dílna je vybavena elektrickou pecí, hrnčířskými kruhy a základním zařízením potřebným pro plnění vzdělávacího programu. Nedostatkem je malý počet hrnčířských kruhů, chybí digestoř, plynová pec a stroj na použití zpracované hlíny. Nově pořízená vrtačka slouží k opracování výrobků, při praktických činnostech používají žáci ochranné pomůcky a nákladné restaurátorské materiály. Vybavení se postupně doplňuje podle finančních možností školy. Audiovizuální technika a videorekordér je k dispozici po dohodě se SPŠ slévárenskou. Dostupné učební texty pro obor konzervátorství a restaurátorství keramiky jsou zastaralé, proto učitelé překládají cizojazyčné materiály, připravují k publikaci vlastní učebnici, využívají skripta vypracovaná pro potřeby muzejnictví a hlavně své bohaté praktické zkušenosti. Také pro výuku chemie a dějin řemesla připravují učitelé vlastní učební texty. Učitelům i žákům jsou dostupné obrazové publikace a odborná literatura, rovněž mohou využívat nabídku knihovny Moravské galerie.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti mají vzhledem k současným možnostem školy průměrnou úroveň. Perspektivu představuje brzké umístění školy ve vhodnějším objektu.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Hygienik města Brna vydal dne 5. 11. 1997 závazný posudek, ve kterém pod zn. 6380.231.5/97-I/4 vyslovil souhlas s užíváním objektu Šujanovo nám. 1 v Brně pro účely vyšší odborné školy. Teoretická výuka probíhá v prostorných světlých učebnách, pracovní místa učitelů a žáků mají základní vybavení. Suterénní keramická dílna postrádá přímé osvětlení. Nedostatečné vytápění budovy znesnadňuje práci s vlhkými keramickými materiály. Prostorové podmínky v dřevomodelářské dílně nedovolují oddělení činností rukodělných od strojních. Důsledkem je hlučnost a prašnost; ta má negativní vliv na konečnou povrchovou úpravu výrobků. Šatny a sociální zařízení vyhovují. Žáci mají možnost stravování ve školní jídelně, příp. v bufetu. Rozvrh hodin není z hlediska psychohygienického optimální: počet vyučovacích hodin v jednotlivých dnech je nevyvážený, výuka bývá i v pozdních odpoledních hodinách.

Psychohygienické podmínky výuky hodnotí ČŠI jako spíše podprůměrné.

4.3 Hodnocení VOŠ z hlediska kvality vyučování

4.3.1 Cizí jazyky

Anglický jazyk

Sledované hodiny byly důsledně vedeny v angličtině. Obsah i rozsah výuky korespondoval s pojetím stanoveným učební osnovou předmětu. Použité metody a formy práce většinou odpovídaly současným trendům v cizojazyčném vyučování. Žáci odpovídali na jednoduché otázky, orientovali se v neznámém textu a někteří byli

schopni souvislé kratší reprodukce přečtených pasáží. Pracovali se slovníky, neznámé výrazy se pokoušeli vysvětlit pomocí cizojazyčných ekvivalentů, nikoli překladem. Jejich reakce byly nejednou málo pohotové, samostatné projevy měly nízkou úroveň, objevovaly se v nich elementární nedostatky jak v oblasti slovní zásoby, tak mluvnice. Komunikace probíhala většinou mezi žáky a učitelem, výjimečně mezi žáky samotnými. Učitel vytvářel ve třídě příznivou pracovní atmosféru, plnění zadaných úkolů průběžně kontroloval, poskytoval žákům individuální pomoc. Systematické seznamování s odbornou terminologií a využití zkušeností z exkurzí vedlo k propojení jazykové výuky s odbornou praxí. Vhodně volené učebnice rozšiřují učivo střední školy a jsou doplňovány dalšími texty a pracovními listy. Vzhledem k tomu, že všichni žáci jsou absolventy středních odborných škol, tvoří co do stupně pokročilosti poměrně homogenní skupiny.

Kvalita vyučování v předmětu anglický jazyk měla průměrnou úroveň.

4.3.2 Odborné předměty

Zaměření 01 Konzervování a restaurování keramiky

Technologie a materiály , restaurování keramiky, chemie

Obsah a cíle vyučovacích jednotek odpovídaly schváleným učebním dokumentům. Použité vyučovací metody byly v souladu s charakterem učiva. Učitelé motivovali žáky k uplatnění vlastních názorů, k řešení problémových úkolů, podporovali jejich tvořivost, umožňovali jim výběr a rozhodování při volbě postupů a materiálů. Poskytovali jim individuální konzultace při práci na zadaných tématech či keramických objektech a průběžně hodnotili postup prací. S jejich pomocí jsou žáci schopni detailně popsat v samostatných studiích vznik zvoleného keramického výrobku od prvotního nápadu a volby materiálu přes technologický postup až k finální úpravě. Nedostatky se projevily při organizaci konzultační části, kdy se komunikace omezila na dialog s malým počtem žáků a většina pasívně naslouchala. Při praktické činnosti restaurovali žáci pod dohledem učitele užitkové keramické předměty z různých materiálů, dokázali slepovat části, doplňovat chybějící kusy, opracovávat rekonstruované objekty a barevně je retušovat. Výtvarné vlohy a získané vědomosti uplatnili při zpracování dokumentace. Důsledným sepětím teorie s praxí rozvíjejí učitelé nejen vědomosti, ale také dovednosti žáků, pěstují v nich jak vztah k oboru, tak i vlastnosti potřebné při restaurátorské práci, totiž trpělivost, preciznost a úctu k tradici. Všichni žáci jsou absolventy středních odborných škol s různým stupněm uměleckého zaměření. Rozdílů v dovednostech vyrovnávají mírou talentu, zvýšeným zájmem a úsilím. Při výuce chemie pracovali žáci podle návodu vlastním tempem. Učitel průběžně sledoval, koordinoval a hodnotil jejich práci. Organizace vyučovacího procesu měla jasná pravidla. Jak dokazuje úroveň dokumentace laboratorních cvičení, ne všichni žáci pracují kvalitně a zodpovědně. Využití interních učebních textů a pracovních návodů kladně ovlivnilo efektivitu sledovaných hodin. Při výuce se klade důraz na praktické využití chemie v oboru restaurování a konzervování.

Úroveň výuky v předmětu technologie a materiály byla spíše nadprůměrná, v předmětu chemie nadprůměrná a v předmětu restaurování keramiky vynikající. Celkově je kvalita výuky v odborných předmětech uvedeného oboru na nadprůměrné úrovni.

Zaměření 02 Konzervování a restaurování nábytku a nepolychromované dřevořezby

Dějiny výtvarné kultury, dějiny řemesla, základy fotografování, technologie a nauka o materiálech, restaurování nábytku

Učitelé si stanovili reálné cíle, které korespondovaly s obsahem vyučovacích jednotek. Výklad učitele se opíral o odbornou literaturu a obrazové publikace, s nimiž žáci průběžně pracovali. V souladu s osnovami byl kladen důraz na odbornou terminologii, žáci se seznamovali s významnými osobnostmi daného historického období. Aktualizace učiva v návaznosti na návštěvu Muzea ve Vídni měla pro žáky motivující charakter. Svým zaujetím a odbornými znalostmi učitelka citlivě formovala vztah žáků ke kulturním hodnotám. Efektivitu výuky poněkud snížilo málo účelné čtení pasáží ze seminárních prací žáků. Výuka předmětu základy fotografování byla členěna na teoretickou a praktickou část. V teoretické části převládaly verbální aktivity učitele doplňované názornými ukázkami. Žáci si nepořizovali záznamy, ačkoliv neměli k dispozici učební texty. Při praktických činnostech si mohli ověřit, do jaké míry pochopili učivo. Učitel navozoval vhodné modelové situace, při nichž prokázali schopnost samostatně řešit zadaný úkol. Přístroje, které měly být využity, se ukázaly jako nefunkční, což negativně ovlivnilo závěrečnou fázi výuky.

Výrazným pozitivním rysem vyučování profilujícím odborným předmětům restaurování nábytku, technologie a nauka o materiálech bylo vzájemné propojení činností a logická návaznost. Žáci byli motivováni k samostatné práci navozením tvořivé atmosféry, měli možnost výběru modelu podle vlastního uvážení. Pod odborným vedením zkušených pedagogů mohli uplatnit netradiční metody práce. Záměrně nejsou vedeni k vlastním výtvarným kreacím, které jsou při restaurování nežádoucí. Zvolené metody podporovaly cit pro tvar, prostor, materiál a jeho strukturu. Žáci vytvářeli návrh repliky empírových sloupkových hodin do výkresové dokumentace a celkové technické přípravy výroby. Cíl postupného osvojení původních technik, schopnost nábytek touto cestou nejen vyrobit, ale bez poškození ho rozebrat a následně znovu sestavit, je v plném rozsahu plněn. Efektivita vyučovacího procesu byla příkladná, vyučovací hodiny byly plně využity.

Sledované hodiny charakterizoval výrazný individuální přístup k žákům. Učitelé se neomezili pouze na konstatování pozitiv a negativ. Vysvětlovali důvody svého rozhodnutí a poskytovali žákům prostor k vyjádření vlastního názoru. Úroveň prací žáků se pohybovala v pásmu průměru až nadprůměru v závislosti na míře jejich talentu a manuální zručnosti. Jejich pracovní zaujetí dokumentuje zájem o zvolený obor.

Kvalita sledované výuky se pohybovala od průměrné (základy fotografování, dějiny výtvarné kultury) a spíše nadprůměrné (dějiny výtvarné kultury), k nadprůměrné (dějiny řemesla, modelování, technologie a materiály) až vynikající (restaurování nábytku).

Celkově je kvality výuky ve sledovaných odborných předmětech na nadprůměrné úrovni.

4.3.3 Praktická příprava

V souladu s příslušnými učebními plány obou studijních zaměření má být praktická příprava realizována průběžně formou praktických cvičení a prostřednictvím řízené odborné praxe. Ta je zařazena do třetího ročníku studia v rozsahu 12 týdnů a pro praktickou část absolventské práce počítá učební plán se čtyřmi týdny. V souladu se schválenými učebními dokumenty a koncepčními

záměry školy bude odborná praxe probíhat jednak na pracovištích památkových institucí (Archeologický ústav, Moravská galerie, Moravské zemské muzeum), jednak v dílnách restaurátorů, kteří jsou vlastníky licence k restaurování uměleckých předmětů 1. kategorie.

Pro praktická cvičení jsou využívány prostory školních dílen na odloučeném pracovišti SPŠ slévárenské a keramická dílna v prostorách SPŠ slévárenské. Pojištění žáků školy je sjednáno.

Praktická cvičení

V souladu s cílem vytyčeným učebními osnovami žáci získávali znalosti a dovednosti potřebné k ovládnutí restaurátorských technik. Po vzorové demonstraci nového postupu pracovali samostatně. Vytáčeli z volné ruky nádoby na hrnčířském kruhu, příp. prováděli závěrečnou úpravu nádob a připravovali je k engobování a vypalování. Učitelé je vhodně motivovali zadáním zajímavých úkolů, např. vytvořit věrohodnou repliku nádoby s exotickým tvarem při použití tradiční keramické techniky či realizovat repliku nábytku podle výkresového návrhu. Kontrolovali výsledky, korigovali je, hodnotili a poskytovali rady. Kladli důraz na estetické hodnoty a řemeslnou zručnost. Východiskem bylo učivo osvojené v teoretických předmětech, potvrdil se tedy úzký kontakt teorie a praxe.

Cvičení keramiků probíhala jednak v dílně, kde se provádí sádrování a glazování, jednak v učebně, kde jsou instalovány hrnčířské kruhy. Vzdálenost mezi oběma učebnami komplikovala kontrolní činnost učitele a negativně tak ovlivnila organizaci výuky. Míra seberegulace některých žáků není ještě tak vysoká, aby zodpovědně pracovali i za nepřítomnosti učitele.

Kvalita výuky v předmětu praktická cvičení studijního oboru se zaměřením na konzervování a restaurování keramiky měla průměrnou úroveň, studijního oboru se zaměřením na konzervování a restaurování nábytku úroveň nadprůměrnou.

4.4 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Škola organizuje odborně zaměřené exkurze v ČR i v zahraničí. Spolupracuje s muzejními institucemi a Moravskou galerií. Dovednosti žáků se uplatňují jednak při restaurování muzejních sbírek, jednak při práci s mládeží. K příležitosti oslav 75. výročí vzniku Školy uměleckých řemesel v Brně připravují žáci pod vedením odborných učitelů výstavu svých prací, natočili instruktážní film s odbornou tematikou.

Aktivity, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy, hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrné.

4.5 Další zjištění

V souladu s Nařízením vlády č. 153 ze dne 2. 5. 1996, kterým se stanoví výše úplaty za vzdělávání ve vyšších odborných školách zřizovaných státem a způsob její úhrady, činí výše školného pro studijní obor 82-42-N Konzervátorství a restaurátorství 5000 Kč za školní rok. Zanechá-li žák studia, školné se nevrací. Formy splátek a případné úlevy jsou řešeny v souladu s výše citovaným rozhodnutím.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Teoretická výuka i praktická příprava studijního oboru konzervátorství a restaurátorství odpovídá schváleným učebním dokumentům. Ve všech sledovaných předmětech směřuje k naplňování profilu absolventa vyšší odborné školy v souladu se schválenými učebními dokumenty.

Učivo navazuje na středoškolské poznatky, rozšiřuje a prohlubuje je svým obsahem i zvolenými formami.

Kvalita řízení školy je ve všech sledovaných oblastech na spíše nadprůměrné úrovni. Kontrolní systém je propracovaný a účinný.

Personální podmínky výchovně vzdělávací činnosti umožňují realizovat vzdělávací program. Vzhledem k umělecké profilaci školy mají velmi dobrou úroveň. Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti vyhovují, mají spíše průměrnou úroveň. Psychohygienické podmínky výuky hodnotí ČŠI jako spíše podprůměrné.

Výchovně vzdělávací činnost školy má spíše nadprůměrnou úroveň.

Obecně závazné právní předpisy jsou ve sledovaných oblastech činnosti školy dodržovány.

Všichni žáci přijatí ke studiu absolvovali střední odborné školy, které měly většinou umělecké zaměření. Diferenciace žáků z hlediska předchozího vzdělání není tedy rozhodující. Hlavním předpokladem úspěšného studia jsou výtvarné vlohy, ověřované talentovými zkouškami.

Vyšší odborná škola uměleckých řemesel jako jediná škola v regionu poskytuje vyšší odborné vzdělání ve studijním oboru se zaměřením na konzervování a restaurování nábytku a nepolychromované dřevořezby. Studijní zaměření na konzervování a restaurování keramiky je dosud ojedinělé v celé České republice.

Česká školní inspekce hodnotí činnost školy ve sledovaných oblastech celkově jako spíše nadprůměrnou.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti

Při sestavování rozvrhu hodin respektovat psychohygienické zásady.

